

Eerder stoppen met werken

Veel oudere dakdekkers zijn al lang werkzaam in hun beroep. En hoewel de arbeidsomstandigheden in de loop der tijd veel beter zijn geworden, gaat het om een beroep waarin nog regelmatig fysiek zware arbeid wordt verricht. Voor veel oudere dakdekkers, die al lang in het beroep werkzaam zijn en soms al op jonge leeftijd zijn begonnen, valt het daarom niet mee dat de AOW-leeftijd steeds verder wordt verhoogd. Daarnaast is de regeling voor vervroegde uitdiensttreding, de VUT, al weer jaren geleden afgeschaft. Hoe kan een oudere dakdekker nog eerder stoppen met werken?

*Herm Tuiten, stafmedewerker/ledenadviseur
Vereniging Dakbedekkingsbranche Nederland VEBIDAK*

In de lopende Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de Bitumineuze en Kunststof Dakbedekkingsbedrijven, (CAO BIKUDAK) zijn voor de jaren 2019 en 2020 nieuwe afspraken gemaakt over oudere werknemers. Deze moeten het voor een dakdekker makkelijker maken om door te kunnen werken tot de AOW-gerechtigde leeftijd. Maar er is meer maatregelen voor zware beroepen. Eén regeling voor eerder of gedeeltelijk eerder stoppen met werken is er niet. Eerder stoppen is altijd maatwerk. In dit artikel een overzicht van de mogelijkheden.

DE VIERDAAGSE WERKWEEK VOOR OUDERE WERKNEMERS

Voor oudere dakdekkers onder de CAO BIKUDAK bestaat al langer de mogelijkheid tot een vierdaagse werkweek (artikel 8d). In de lopende CAO is de regeling gewijzigd. Hoe ziet de regeling er nu uit?

5 jaar voor de AOW-gerechtigde leeftijd:
Iedere dakdekker kan vanaf 5 jaar voor zijn AOW-gerechtigde

“EERDER STOPPEN IS ALTIJD MAATWERK”

leeftijd gebruik maken van de regeling om vier dagen in de week te gaan werken, met behoud van zijn volledige salaris en pensioenopbouw. Om dat te doen levert de werknemer al zijn vrije dagen in, met uitzondering van de zomervakantie (15 aaneengesloten vakantiedagen) en de kerstvakantie waarbij het in de kerstperiode 2020/2021 gaat om 8 roostervrije dagen.

De werkgever ontvangt een subsidie van het Sociaal Fonds BIKUDAK als tegemoetkoming voor de dagen van de kerstvakantie (de zogenaamde wintersluitingsregeling oudere werknemers) voor iedere werknemer die én binnen 5 jaar voor de AOW-gerechtigde leeftijd zit én tenminste 5 jaar in loondienst is bij een BIKUDAK-werkgever. Die dagen kan de werknemer dan ook gebruiken voor de vierdaagse werkweek.

De overige beschikbare vakantiedagen, roostervrije vrije dagen, seniorendagen en feestdagen spreidt de werknemer in overleg met zijn werkgever vooraf over het jaar, zo-

“VOOR OUDERE DAKDEKKERS ONDER DE CAO BIKUDAK BESTAAT AL LANGER DE MOGELIJKHEID TOT EEN VIERDAAGSE WERKWEEK”

dat hij iedere week een vrije dag heeft. Indien de werkgever gebruik maakt van de regeling om 5 roostervrije dagen te gebruiken ter verkorting van de dagelijkse arbeidsduur in de winterperiode, dan mogen deze niet ten koste gaan van het tegoed aan dagen voor de vierdaagse werkweek. Deze 5 dagen worden in de branche ook wel donkertedagen of wintertijdverkorting genoemd. De dagen die de werknemer verder nog tekort komt om het hele jaar tot een vierdaagse werkweek te komen, worden door de werkgever aangevuld.

10 jaar voor de AOW-gerechtigde leeftijd:
Ook de dakdekker die 10 jaar voor zijn AOW-gerechtigde leeftijd zit én tenminste 5 jaar in loondienst is bij een BIKUDAK-werkgever heeft het recht om van de regeling gebruik te maken. Deze werknemer moet echter wel dagen bijkopen om het hele jaar een vierdaagse werkweek te kunnen werken. Wél komt de werkgever in dit geval in aanmerking voor subsidie van het Sociaal Fonds BIKUDAK, waardoor de (maximaal 8) dagen van de kerstvakantie niet ten koste gaan van het tegoed aan dagen voor de vierdaagse werkweek. Hierdoor hoeft de werknemer maar een beperkt aantal dagen te kopen om tot een vierdaagse werkweek te komen (5 dagen in 2020).

Overigens kan ook de werknemer die 10 jaar voor zijn AOW-gerechtigde leeftijd zit en nog geen 5 jaar in loondienst is bij een BIKUDAK-werkgever gebruik maken van de mogelijkheid tot een vierdaagse werkweek. Dat kan alleen als de werkgever daarin toestemt. Voor deze laatste groep werknemers geldt de subsidieregeling van het Sociaal Fonds niet. Dit betekent dat deze werknemer alle dagen moet kopen die tekort komen om een vierdaagse werkweek te werken. In 2020 gaat het om 13 dagen.

Zie voor alle details artikel 8d van de CAO BIKUDAK.

45 JAAR WERKZAAM IN DE SECTOR

Deze regeling is een nieuwe afspraak. Er komen extra senioren-dagen voor de werknemers die 45 jaar als werknemer onder de CAO voor de Bitumineuze (en later ook Kunststof) Dakbedekkingsbedrijven hebben gewerkt. Dat mag voor meerdere werkgevers zijn geweest. De regeling geldt ook voor werknemers die gedurende deze 45 jaar tot maximaal een half jaar niet in de branche werkzaam zijn geweest.

De extra seniorendagen worden ingezet om het voor deze werknemers mogelijk te maken om gedurende het jaar de ene week een 3-daagse en de week daarop een 4-daagse werkweek mogelijk te maken. De werknemer hoeft daarvoor geen dagen te kopen, zoals voor een deel van de werk-

nemers met een vierdaagse werkweek wel moet. Voor het overige gelden hiervoor dezelfde regels als voor de vierdaagse werkweek.

Een veelgestelde vraag over deze regeling is hoe een werknemer moet aantonen dat hij 45 jaar als werknemer heeft gewerkt onder de CAO BIKUDAK. Dat staat namelijk niet in de CAO aangegeven. Dat kan met bewijsmateriaal als een arbeidsovereenkomst, loonstroken of jaaropgaven. Het archief van APG, dat tal van CAO-regelingen uitvoert, bevat niet alle dienstverbanden van 45 jaar of ouder. Bij het pensioenfonds is dat soms wel het geval. Een werknemer kan dat controleren via www.mijnpensioenoverzicht.nl of opvragen bij het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid (bpfBOUW). Komen werkgever en werknemer er niet uit? Dan kunnen zij zich op grond van artikel 42 van de CAO wenden tot CAO-partijen. Zie voor alle details artikel 8f van de CAO BIKUDAK.

AANVULLINGSREGELING 55MIN BIKUDAK

Eén van de mogelijkheden om eerder te stoppen met werken is om gebruik te maken van de Aanvullingsregeling 55min BIKUDAK.

Een deel van de oudere werknemers is deelnemer in de zogenaamde Aanvullingsregeling 55min BIKUDAK. Het is een door CAO-partijen afgesproken regeling voor de groep werknemers die in het verleden wel premie heeft betaald voor de VUT-regeling, maar daar nooit aanspraak op kon maken. De voorwaarde is dat de werknemer in de periode van 1 september 2005 tot 1 april 2006 in de BIKUDAK-sector heeft gewerkt. Zijn werkgever moet toen premie hebben betaald voor de VUT-regeling. De regeling wordt uitgevoerd door het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid (bpfBOUW).

Hoe werkt het? bpfBOUW verhoogt het pensioen van de werknemer met de aanvulling als hij 60 wordt (en op dat moment deelnemer is bij bpfBOUW). Is de werknemer op 1 januari 2021 nog geen 60? Dan wordt zijn pensioen op 1 januari 2021 verhoogd met de aanvulling. De werknemer moet wel deelnemen aan de pensioenregeling van bpfBOUW op het moment dat zijn pensioen wordt verhoogd. Zodra het bedrag in zijn pensioen zit, blijft het van hem. De regeling geldt niet voor UTA-werknemers.

De werknemer die recht heeft op deze aanvulling, kan er ook voor kiezen om dit voor de pensioengerechtigde leeftijd te laten uitkeren. Er zijn meerdere mogelijkheden. Als de werknemer van deze mogelijkheid gebruik wil maken, kan hij een offerte opvragen bij bpfBOUW. Het is mogelijk om offertes op te vragen voor verschillende scenario's. De werknemer kan daarvoor bellen naar de pensioen-informatielijn van bpfBOUW: (020) 583 40 40.

Overigens moeten van deze regeling geen gouden bergen worden verwacht. Jaren eerder stoppen is alleen met deze regeling niet mogelijk. Deels eerder stoppen met behulp van deze regeling kan mogelijk wel.

Alle bijzonderheden van deze regeling zijn te vinden op de website www.bpfbouw.nl (zoek op "aanvulling BIKUDAK").

DEELTIJDPENSIËN BPFBOUW

Als een werknemer eerder wil stoppen met werken, kan hij bij bpfBOUW ook voor deeltijdpensioen kiezen. De werknemer kan dan in overleg met zijn werkgever met deeltijdpensioen gaan in stappen vanaf 10%. Voor die uren die hij minder gaat werken, krijgt hij dan alvast een deel van zijn pensioen uitbetaald. Een deeltijdpercentage geldt voor minimaal 1 jaar.

Om hiervan gebruik te maken, moet hij wel voldoen aan enkele regels. Deze regels en verdere informatie zijn te vinden op www.bpfbouw.nl.

MINDER WERKEN, WEL PENSIËN BLIJVEN OPBOUWEN

Als de werknemer uit dienst gaat of minder gaat werken, bouwt hij minder pensioen op. Hij kan zijn pensioen zelf aanvullen en blijven opbouwen. Dit heet vrijwillige voortzetting.

Hiermee voorkomt de werknemer dat hij in de toekomst minder pensioen krijgt. Kiezen voor vrijwillige voortzetting betekent dat hij ook deelneemt in de aanvullingsregeling, als hij daarvoor in aanmerking komt. Meer informatie over deze regeling is te vinden op www.bpfbouw.nl.

ANDERE LOOPBAAN

Als een werknemer onder de CAO BIKUDAK denkt dat hij zijn pensioen als dakdekker überhaupt niet gaat halen, dan is er de mogelijkheid tot omscholing of loopbaanbegeleiding naar een andere functie binnen of buiten de branche. Sociale partners in de BIKUDAK-sector hebben daartoe de Stichting B² transities opgezet. Meer informatie: www.b2transities.nl.

REGELINGEN ZWARE BEROEPEN

Tijdens het Pensioenakkoord uit 2019 zijn er afspraken gemaakt over de zware beroepen. Het kabinet wil er samen met sociale partners voor zorgen dat iedereen op een gezonde manier zijn pensioen haalt. Bijvoorbeeld door omscholing naar lichter werk. Ook krijgen mensen met zware beroepen de mogelijkheid om zelf eerder te stoppen met werken. Bijvoorbeeld door extra verlof in te zetten. Daarom wil het kabinet de komende jaren € 800 miljoen uittrekken (4 x € 200 miljoen) en structureel € 10 miljoen per jaar.

Hoewel de regeling nog door het parlement moet worden goedgekeurd, is één maatregel al vrijwel zeker: een heffingsvrije uitkering voor vroegpensioen. Nu moet er nog een hoge heffing worden betaald als de werkgever een bijdrage wil leveren aan vroegpensioen. Dit is de RVU-heffing (RVU = Regeling Vervroegde Uittreding). Werkgevers mogen dan bij vervroegd pensioen maximaal 3 jaar voor AOW-leeftijd een uitkering aanbieden. De hoogte van dit bedrag komt overeen met een netto AOW-uitkering (in 2020 € 21.200). Een individuele werkgever mag hier zelf voor kiezen.

“ÉÉN VAN DE MOGELIJKHEDEN OM EERDER TE STOPPEN MET WERKEN IS OM GEBRUIK TE MAKEN VAN DE AANVULLINGSREGELING 55MIN BIKUDAK”

Het is echter voor sociale partners ook mogelijk om hier als sector afspraken over te maken. In dat geval kan er mogelijk ook subsidie worden aangevraagd. In de BIKUDAK-sector wordt hier over nagedacht.

De andere onderdelen die mogelijk deel gaan uitmaken van de regeling voor zware beroepen zijn:

- Budget voor sectorale maatwerkregelingen;
- Middelen voor meerjarig investeringsprogramma duurzame inzetbaarheid;
- Onderzoek naar uittreden na 45 dienstjaren.

De verwachting is dat de definitieve regeling in april 2020 wordt gepubliceerd.

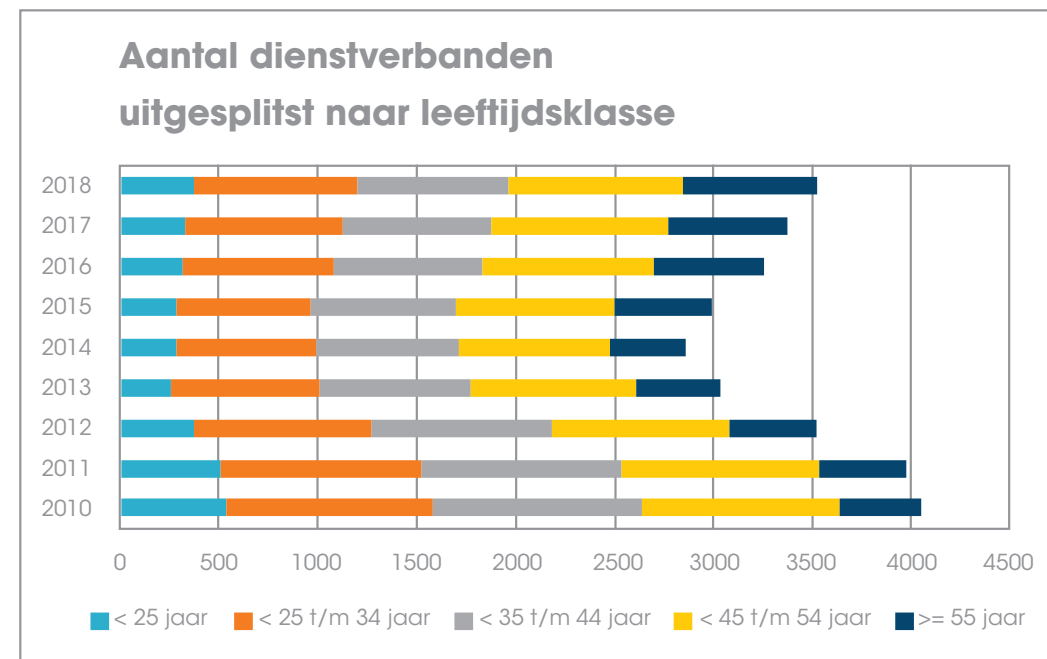
MAATWERK

De mogelijkheden in dit artikel maken het duidelijk dat eerder stoppen met werken voor een dakdekker niet zomaar mogelijk is. Het wordt individueel maatwerk per werknemer, waarbij meerdere maatregelen kunnen helpen bij (gedeeltelijk) eerder stoppen met werken. Daarbij spelen ook de wensen en financiële mogelijkheden van de dakdekker zelf een rol. Heeft hij een afbetaald koophuis? Heeft hij spaargeld? Heeft hij een werkende partner? Hoe hoog zijn de opgebouwde pensioenrechten? Al dit soort vragen speelt een rol. Een werkgever kan dit zeker meegeven aan zijn werknemer. Het is verstandig om de werknemer te adviseren daar deskundige hulp bij in te schakelen. Voor een kosteloos persoonlijk gesprek kan iedere werknemer terecht bij een vakbondsconsulent van FNV Bouwen & Wonen of CNV Vakmensen. Dat kan ook als hij geen lid is van een vakbond. Voorwaarde is dat hij pensioen opbouwt bij bpfBOUW.

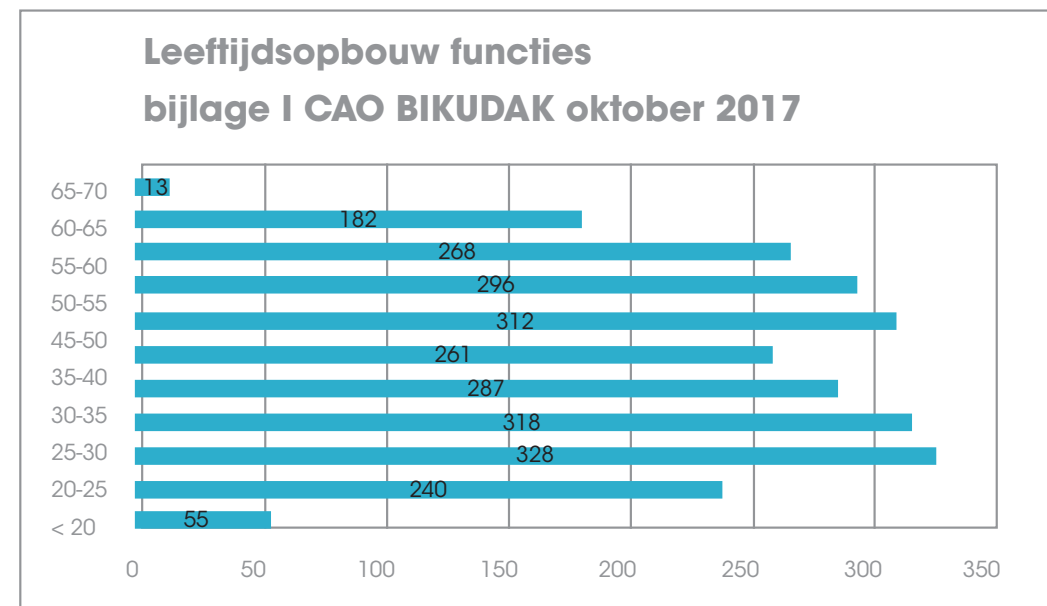
Een werkgever die is aangesloten bij VEBIDAK, kan uiteraard altijd contact opnemen met de afdeling Ledenadvies via telefoonnummer (030) 606 32 38. ■

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl

Figuur 1: Aantal dienstverbanden uitgesplitst naar leeftijdsklasse
Bron: SV naar sectoren, publicaties over 2010 t/m 2018 (UWV)

Figuur 2
Bron: APG / Stichting Sociaal Fonds voor de Bitumineuze en Kunststof Dakbedekkingsbedrijven.
Peildatum 30 september 2017/leeftijd op 31 oktober 2017.
In 2018 hebben sociale partners voor het laatst uitgezocht wat de leeftijdsopbouw was van de werknemers zoals genoemd in bijlage I van de CAO BIKUDAK (van dakassistent tot en met voorman-dakdekker A). Van de 2.560 werknemers in oktober 2017 viel ongeveer 18% in de oudste leeftijdscategorieën (55-70 jaar).

WAT IS EEN OUDERE WERKNEMER?

VOLGENS ARTIKEL 1A (BEGRIJPSBEPALINGEN), SUB F., LID 2. IS EEN OUDERE WERKNEMER "EEN WERKNEMER DIE BINNEN 10 JAAR DE AOW-GERECHTIGDE LEEFTIJD ZAL BEREIKEN". DE VOORLOPIGE AOW-LEEFTIJD IS IN 2030 BEPAALD OP 67 JAAR EN 3 MAANDEN.

HOEVEEL OUDERE WERKNEMERS WERKEN ER IN DE DAKBEDEKKINGSBRANCHE?

FIGUUR 1 IS EEN BESTAND MET GEGEVENS VAN HET UWV OVER SECTOR 58 (DAKDEKKERSBEDRIJF). DE WERKINGSFEEF IS NAGENOEG GELIJK AAN DIE VAN DE CAO BIKUDAK. HET BETREFT DUS DEZELFDE WERKNEMERS. DEZE FIGUUR GEEFT ALLE WERKNEMERS WEER, DUS OOK UTA-WERKNEMERS. UIT DIE CIJFERS BLIJKT DAT IN 2018 IN TOTAAL 678 VAN DE 3.536 WERKNEMERS 55 JAAR OF OUDER WAREN. DE OUDSTE GROEP DAKDEKKERS IS VAN 2010 TOT EN MET 2019 ZOWEL ABSOLUUT ALS RELATIEF FLINK GESTEGEN: VAN 10,2% VAN HET TOTAAL IN 2010 NAAR 19,2% IN 2018.